

Sygn. akt III AUa 170/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Stanisława Kubica (spr.)
Sędziowie:	SSA Barbara Pauter SSA Barbara Staśkiewicz
Protokolant:	Karolina Sycz

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku A. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek apelacji A. H.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

z dnia 28 listopada 2011 r. sygn. akt V U 141/11

I. **oddala apelację,**

II. **zasądza od wnioskodawczyni na rzecz strony pozwanej kwotę 120 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni A. H. w odwołaniu od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 13 stycznia 2011 roku odmawiającej jej prawa do emerytury nauczycielskiej domagała się jej zmiany w kierunku przyznania prawa do spornego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni A. H., urodzona (...), z zawodu nauczyciel, logopeda posiada 29 lat, 10 miesięcy i 18 dni okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających uznanych przez organ rentowy. Do okresów uzupełniających organ rentowy zaliczył okres od 15 października 1976 roku do 22 maja 1979 roku z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym dziadków. Nie uwzględnił natomiast okresu od 23 maja 1979 roku do 31 sierpnia 1979 roku z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym dziadków, wskazując, że ze stanu faktycznego sprawy oraz przedłożonych dokumentów wynika, że wnioskodawczyni od 23 maja 1979 roku była zameldowana w L.. A. H. mieszkała w gospodarstwie rolnym dziadków wraz z rodzicami. Gospodarstwo miało powierzchnię ok. 4 ha, pracowali na nim dziadkowie oraz rodzice ubezpieczonej. Rodzice wnioskodawczyni pracowali też zawodowo. Kiedy podjęła naukę w szkole w L. dojeżdżała do niej codziennie, nie mieszkała w internacie. Dojazd do L. zajmował ok. 40 minut, do domu wracała ok. godz. 14.00, czasem ok. 15.00 – 16.00. Po powrocie ze szkoły pracowała w gospodarstwie: grabiła siano, spędzała krowy z pastwiska, pracowała przy obrządki – w gospodarstwie były 3 krowy, cielę, 2 – 3 świnię. Zimą nosiła wodę ze studni, drewno, karmiła zwierzęta, doiła krowy. Latem pracowała przy burakach i ziemniakach w polu, pracowała przy wykopkach i żniwach, w gospodarstwie nie było maszyn, wszystkie prace wykonywane były ręcznie. Ubezpieczona A. H. ostatnio była zatrudniona w okresie od 1 września 1985 roku do 31 sierpnia 2011 roku w wymiarze 1 etatu na stanowisku nauczyciela. Stosunek pracy ustalił w wyniku rozwiązania na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 pkt 5 ustawy Karta Nauczyciela. Wnioskodawczyni w dniu 24 czerwca 2010 roku wniosła pozew do Sądu Rejonowego w Legnicy Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych o ustalenie, że stosunek pracy został rozwiązany przez nią za wypowiedzeniem z dniem 31 sierpnia 2010 roku. Wyrokiem z dnia 19 maja 2011 roku Sąd Rejonowy w Legnicy w sprawie IVP 166/10 ustalił, że stosunek pracy łączący A. H. ze Szkołą Podstawową w K. został rozwiązany z dniem 31 sierpnia 2010 roku za wypowiedzeniem złożonym przez wnioskodawczynię. Sąd Okręgowy ustalił, że pracodawca wypowiedział wnioskodawczyni umowę o pracę z powodu uzyskania przez nią jako nauczyciela negatywnej oceny pracy. Powódka zaś złożyła wypowiedzenie umowy o pracę w związku z przejściem na emeryturę. Między stronami było sporne, które z oświadczeń woli o wypowiedzeniu umowy o pracę – wnioskodawczyni czy pracodawcy – zostało złożone wcześniej. Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że oświadczenie pozwanej zostało nadane w urzędzie pocztowym w dniu 28 maja 2010 roku, natomiast wnioskodawczyni oświadczenie swoje skierowała do dyrekcji Szkoły za pośrednictwem Urzędu Gminy K. w tym samym dniu. Sąd Rejonowy wskazał, że w tej sytuacji należało ustalić, która ze stron zapoznała się jako pierwsza z oświadczeniem strony przeciwnej. Uznał, że analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego wskazuje jednoznacznie, że to strona pozwana miała możliwość wcześniejszego zapoznania się z oświadczeniem wnioskodawczyni, które skutecznie zostało złożone w dniu 31 maja 2010 roku. A. H. z oświadczeniem pracodawcy zapoznała się dopiero w dniu 7 czerwca 2010 roku. Na skutek złożonej przez stronę pozwaną apelacji, w której zaskarżyła ona wyrok Sądu I instancji w całości Sąd Okręgowy w Legnicy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddalił. W uzasadnieniu wskazał, że Sąd Rejonowy dokonał błędnej interpretacji pisma A. H. skierowanego do Dyrektora Szkoły Podstawowej w K., a złożonego w dniu 28 maja 2010 roku w Urzędzie Gminy K.. W ocenie Sądu II instancji, wbrew ustaleniom Sądu Rejonowego, nie stanowiło ono oświadczenia woli wnioskodawczyni o wypowiedzeniu umowy o pracę z tego względu, że nie zawierało elementów pozwalających na uznanie, że jest to jednostronna czynność prawna prowadząca do wywołania skutku rozwiązującego bez podjęcia czynności przez pracodawcę. Sąd Okręgowy wskazał, że zawierający prośbę o rozwiązanie stosunku pracy wniosek może być na gruncie art. 30 § 1 kodeksu pracy traktowany jako wniosek o rozwiązanie stosunku pracy w porozumieniu z pracodawcą w ramach porozumienia stron, tj. w trybie art. 30 § 1 pkt 1 kp, a nie jako oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę. W dniu 15 grudnia 2010 roku A. H. złożyła wniosek o ponowne rozpatrzenie jej wniosku o emeryturę.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy wyrokiem z dnia 28 listopada 2011 roku oddalił odwołanie wnioskodawczyni.

W uzasadnieniu do wyroku Sąd Okręgowy wskazał, iż wnioskodawczyni urodziła się w dniu (...), a zatem spełnienie przez nią przesłanek do uzyskania prawa do emerytury musi zostać poddane dodatkowo ocenie w oparciu o art. 88 ust. 2a Karty Nauczyciela. Wnioskodawczyni – w ocenie organu rentowego – nie spełniała warunku dotyczącego ogólnego stażu ubezpieczeniowego, gdyż nie wykazała posiadania 30 lat stażu ogólnego oraz nie nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy na jej wniosek. Zdaniem Sądu Okręgowego w oparciu o art. 88 ust. 2a ustawy Karta Nauczyciela nie jest możliwe przyznanie prawa do emerytury ubezpieczonemu, który nie rozwiązał stosunku pracy na swój wniosek. Jak wynika z

analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło w trybie art. 23 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 pkt 5 ustawy Karta Nauczyciela. Potwierdził to Sąd Okręgowy w Legnicy w wyroku wydanym w sprawie VPa 79/11. Wnioskodawczyni nie przedstawiła w niniejszej sprawie żadnych dowodów podważających to ustalenie. Brak było zatem jednej z koniecznych przesłanek przyznania wnioskodawczyni emerytury nauczycielskiej w postaci rozwiązania stosunku pracy na wniosek A. H..

Apelację od powyższego wyroku wywiodła wnioskodawczyni, która zaskarżając wyrok w całości zarzuciła mu naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 88 ust. ustawy Karta Nauczyciela polegające na przyjęciu, iż wnioskodawczyni nie spełniła warunków do uzyskania świadczenia emerytalnego z uwagi na złożenie oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę z pracodawcą, gdy tymczasem wnioskodawczyni takie oświadczenie złożyła w dniu 31 maja 2010 roku, naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 5 k.c. w zw. z art. 300 k.p. polegające na nieuwzględnieniu okoliczności, iż zachowanie pracodawcy pozbawiło wnioskodawczynię świadczenia emerytalnego w sytuacji gdy spełniała ona wszelkie warunki do jego uzyskania. Wskazując na powyższe zarzuty wnioskodawczyni wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Legnicy, Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy prawidłowo zastosował przepisy oraz wyjaśnił i rozważył wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, a w uzasadnieniu wydanego wyroku wyjaśnił przyczyny, z powodu których oddalił odwołanie wnioskodawcy. Sąd Apelacyjny w pełni przychylił się do powyższych ustaleń oraz dokonanej przez Sąd I instancji wykładni przepisów.

Zgodnie z treścią przepisu Art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (tj. Dz. U. z 2006 roku, Nr 97, poz. 64) nauczyciele mający trzydziestoletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze, zaś nauczyciele szkół, placówek, zakładów specjalnych oraz zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich – dwudziestopięcioletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze w szkolnictwie specjalnym, mogą – po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy – przejść na emeryturę. Natomiast w myśl przepisu ust. 2a powyższego artykułu nauczyciele urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 roku, a przed dniem 1 stycznia 1969 roku zachowują prawo do przejścia na emeryturę bez względu na wiek, jeżeli:

- 1) spełnili warunki do uzyskania emerytury, określone w ust. 1, w ciągu dziesięciu lat od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 roku, Nr 39, poz. 353, z późn. zm.), z wyjątkiem warunku rozwiązania stosunku pracy, oraz
- 2) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.

W niniejszej sprawie sporne pozostawało czy wnioskodawczyni posiada wymagany prawem 30-letni okres zatrudnienia oraz czy rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło na jej wniosek. Pozostałe przesłanki nabycia prawa do emerytury nauczycielskiej pozostawały w sprawie bezsporne. Jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy jedynie wypełnienie łącznie wszystkich wymienionych przesłanek uprawnia ubezpieczonego do uzyskania prawa do emerytury nauczycielskiej.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego prawidłowo uznał Sąd Okręgowy, iż wnioskodawczyni nie spełniła wszystkich przesłanek warunkujących nabycie prawa do wcześniejszej emerytury. W szczególności wnioskodawczyni nie rozwiązała na swój wniosek stosunku pracy. W tym zakresie Sąd Apelacyjny podzielił pogląd Sądu Okręgowego, iż wnioskodawczyni nie wykazała jakoby rozwiązała stosunek pracy na swój wniosek. Sąd Apelacyjny uznał za prawidłowe ustalenia Sądu Okręgowego, zgodnie z którymi nie sposób uznać pisma wnioskodawczyni z 31 maja 2011 roku za oświadczenie

woli o rozwiązaniu umowy o pracę. Jak słusznie podkreślił Sąd Okręgowy, orzekający w sprawie VPa 79/11, pismo wnioskodawczyni nie stanowiło jednostronnego oświadczenia woli wnioskodawczyni o rozwiązaniu umowy o pracę. Zdaniem Sądu Apelacyjnego wskazane pismo wnioskodawczyni może co najwyżej być uznane za oświadczenie woli podjęcia negocjacji w celu rozwiązania umowy o pracę.

Biorąc powyższe pod uwagę wskazać należy, iż wnioskodawczyni nie spełniła wskazanej przesłanki nabycia prawa do emerytury nauczycielskiej. Już choćby z tego powodu odwołanie wnioskodawczyni należało uznać za niezasadne.

Niezależnie od powyższych rozważań wskazać należy, iż wnioskodawczyni nie udowodniła również posiadania 30-letniego okresu zatrudnienia. Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie wnioskodawczyni udowodniła jedynie 29 lat 10 miesięcy i 18 dni okresów składkowych i nieskładkowych. W szczególności wskazać należy, iż prawidłowe jest stanowisko organu rentowego podzielone przez Sąd Okręgowy, iż wnioskodawczyni nie udowodniła pracy w gospodarstwie rolnym dziadków w okresie od 23 maja 1979 roku do 31 sierpnia 1979 roku. Jak wynika bowiem z ustalonego stanu faktycznego we wskazanym okresie czasu wnioskodawczyni była już zameldowana w L.. Natomiast wbrew twierdzeniom wnioskodawczyni powołani w toku procesu świadkowie nie potwierdzili jednoznacznie, iż w spornym okresie czasu wnioskodawczyni zamieszkiwała w gospodarstwie dziadków.

Wobec powyższego wskazać należy, iż wnioskodawczyni nie udowodniła spełnienia wszystkich wymaganych przepisami prawa przesłanek do uzyskania prawa do emerytury nauczycielskiej. Tym samym Sąd Apelacyjny uznał wyrok Sądu Okręgowego za prawidłowy.

Sąd Apelacyjny w pełni zgadza się z ustaleniami dokonanymi przez Sąd I instancji. Natomiast zarzuty wnioskodawczyni opierające się jedynie na zarzucie dokonania odmiennej oceny materiału dowodowego, nie mogą znaleźć uznania w kontekście zgromadzonego materiału dowodowego.

Z wymienionych względów Sąd Apelacyjny orzekł o oddaleniu apelacji na podstawie art. 385 kpc.

Orzeczenie o kosztach oparto na podstawie przepisu art. 98 kodeksu postępowania cywilnego oraz § 12 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

R.S.